

Vergaderjaar 2019–2020

29 689

Herziening Zorgstelsel

Nr. 1031

BRIEF VAN DE MINISTER VOOR MEDISCHE ZORG

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 25 oktober 2019

Bij het Algemeen Overleg over Eigen Betalingen in de zorg van 12 september 2019 (Kamerstukken 34 104 en 29 538, nr. 264) heb ik toegezegd met verzekeraars in gesprek te gaan over de manier waarop zij ouders informeren dat zij niet hoeven te betalen voor de mondzorg voor hun kinderen en de Tweede Kamer hierover voor de begrotingsbehandeling te informeren over dit overleg. Met deze brief voldoe ik aan deze toezegging.

De aanleiding

Begin september heeft de Associatie Nederlandse Tandartsen (ANT) mij in een brief en via de pers verzocht om verzekeraars te verplichten om ouders van kinderen die niet naar de tandarts gaan aan te schrijven om hen te informeren dat zij niet zelf voor deze mondzorg hoeven te betalen.

Aanleiding voor de brief van de ANT was een kleine en succesvolle pilot van zorgverzekeraar DSW. Deze verzekeraar heeft in een bepaald gebied alle ouders aangeschreven waarvan uit declaratiegegevens bleek dat zij niet met hun kinderen naar de tandarts gingen. In die brief werd uitgelegd dat de ouders niet zelf hoeven te betalen voor de mondzorg voor hun kinderen, met uitzondering van beugels en kroon- en brugwerk. In de periode na het versturen van deze brief is bijna de helft van deze kinderen volgens de declaratiegegevens alsnog naar de tandarts gegaan. Ik ben positief over het initiatief dat DSW hier genomen heeft om te bezien hoe zij kan bijdragen aan toegankelijker mondzorg voor (kwetsbare) kinderen.

Het overleg met de zorgverzekeraars

Zoals toegezegd in het AO eigen betalingen ben ik in gesprek gegaan met de zorgverzekeraars over het navolgen van het initiatief van DSW om ouders van kinderen die niet naar de tandarts gaan aan te schrijven en hen te informeren dat zij niet zelf hoeven te betalen voor de mondzorg voor hun kinderen. Uit dit gesprek is mij gebleken dat verzekeraars deze

ouders graag willen informeren, en dat zij dit graag zo effectief mogelijk doen, in samenwerking met andere partijen in de zorg.

Verzekeraars onderschrijven het belang dat kinderen naar de tandarts of mondhygiënist gaan. Er zijn tal van initiatieven van verzekeraars om kinderen bij de tandarts te krijgen. In bijlage 1 is een overzicht van initiatieven die zij ontplooiën om ouders te informeren. Zorgverzekeraars, waaronder ook DSW, geven aan dat het op dit moment echter te vroeg is om de werkwijze uit de DSW-pilot in heel Nederland toe te passen. Er is nog te weinig bekend over de representativiteit van deze pilot en of deze maatregel effectief is als deze in andere gemeenten wordt uitgevoerd. Er is nader onderzoek nodig om te bezien hoe bepaalde groepen het meest adequaat benaderd kunnen worden en of er lokaal en regionaal verschillende benaderingen nodig zijn. Vraagstukken hierbij zijn:

- hoe kan de lage SES-groep het best bereikt worden,
- hoe kunnen laaggeletterden het best benaderd worden,
- hoe om te gaan met taalbarrières,
- is er vertrouwen in de afzender,
- wat zijn onderliggende redenen waarom de ouders en hun kinderen niet naar de mondzorgprofessional gaan? Hangt dit samen met de kosten of spelen hierbij andere aspecten een rol (te druk/hectisch leven, niet weten waar je terecht kan, angst)? Verzekeraars geven aan dit nader te willen onderzoeken.

Eerder gaven verzekeraars ook aan dat er mogelijk bezwaren waren op het gebied van de privacy om declaratiegegevens te kunnen gebruiken om te achterhalen welke ouders niet met hun kinderen naar de tandarts gaan. De Autoriteit Persoonsgegevens (AP) heeft naar aanleiding van de persberichten hierover via een bericht op Twitter laten weten dat het binnen het contract dat verzekeraar met de verzekerde heeft mogelijk is om helderheid te verschaffen dat er geen kosten zijn verbonden aan het tandartsbezoek. Vanuit Zorgverzekeraars Nederland (ZN) is de AP vervolgens verzocht om deze uitspraak op Twitter nader te duiden, zodat zij na het eerder genoemde onderzoek daadwerkelijk aan de slag kunnen om kinderen die niet naar de tandarts of mondhygiënist gaan aan te schrijven. Ik heb van de AP begrepen dat zij deze nadere *guidance* zal geven.

Initiatieven van verzekeraars alleen zijn echter niet voldoende. Het blijkt in de praktijk weerbarstig om bepaalde groepen (kwetsbare) kinderen te bereiken. Hiervoor is naast de initiatieven van verzekeraars zelf ook samenwerking met andere partijen nodig. Samenwerking tussen onder meer de gemeente, de verzekeraar, de mondzorgprofessional en het consultatiebureau. Ik hecht daarom net als de verzekeraars aan de initiatieven waar deze samenwerking wordt gezocht.

ZN werkt samen met de NZa en koepels (de Nederlandse Vereniging van Mondhygiënist, de Organisatie van Nederlandse Tandprothetici, de KNMT – de beroepsorganisatie van tandartsen, de Consumentenbond, de Nederlandse Vereniging van Instellingen voor Jeugdtandverzorging en de Patiëntenfederatie) aan de uitwerking van de gezamenlijk reeds vastgestelde ambities voor de mondzorg. Twee van de ambities hebben betrekking op de mondzorg voor de jeugd met als hoofddoelstellingen:

- Er moet meer worden ingezet op bewezen effectieve preventie.
- Maatwerk in de bekostiging en organisatie van mondzorg voor jeugd tot 18 jaar, zonder dat ouders ervoor moeten betalen wanneer hun kinderen naar de tandarts of mondhygiënist gaan.

ZN en het College van Adviserend Tandartsen (CAT) nemen ook deel aan de «Ronde tafel Mondzorg Jeugd», georganiseerd door het Zorginstituut Nederland naar aanleiding van het Signalement Mondzorg 2018¹.

Daarnaast werken verzekeraars ook regionaal en lokaal samen met gemeenten, scholen en praktijken die zich specifiek op kinderen richten, zodat zoveel mogelijk kinderen toegang krijgen tot mondzorg. Soms wordt zelfs geregeld dat kinderen met een busje vanuit school naar de praktijk gehaald worden en dat zij na controle en eventueel behandeling weer naar school worden teruggebracht.

Het overleg dat ik tot nu toe heb gevoerd met de verzekeraars laat zien dat zij al initiatieven ontplooiën en dat het niet nodig is om hen te verplichten om de pilot van DSW op al hun verzekerden toe te passen. Verzekeraars hebben mij daarbij toegezegd dat zij de informatie uit de pilot van DSW gaan gebruiken en nader gaan onderzoeken hoe zo effectief en adequaat mogelijk hun verzekerden benaderd kunnen worden om ervoor te zorgen dat zo veel mogelijk kinderen naar de mondzorgprofessional gaan. In dat onderzoek worden de hiervoor genoemde vraagstukken betrokken.

Tot slot

Ik spreek niet alleen met zorgverzekeraars, maar ook met andere partijen in de publieke gezondheidszorg en de mondzorg over het verbeteren en toegankelijker maken van de mondzorg. Een van de tafels waar hierover gesproken wordt is de Ronde Tafel Mondzorg Jeugd, die door het Zorginstituut wordt georganiseerd. Ik heb u reeds toegezegd om u voor de jaarwisseling te informeren over de voortgang van deze Ronde Tafel. In deze brief zal ik breder ingaan op de toegankelijkheid van de mondzorg voor kinderen en de vraagstukken die hierbij spelen. In deze brief zal ik eveneens, zoals gevraagd in de gewijzigde motie met Kamerstuk 34 104, nr. 263, aangeven welke activiteiten en communicatie ik zal ontplooiën om deze kinderen en hun ouders te bereiken over het belang van goede mondzorg en dat daar voor kinderen niet voor hoeft te worden betaald.

De Minister voor Medische Zorg,
B.J. Bruins

¹ Aangangsel Handelingen II 2018/19, nr. 1051.

Op mijn verzoek hebben de verzekeraars de volgende informatie gegeven over de initiatieven die zij ontplooiën om ouders van kinderen te stimuleren bij de mondzorg en te informeren dat zij hiervoor niet zelf hoeven te betalen. Hieronder staat een opsomming van deze initiatieven.

- **DSW**
 - o De al in de brief genoemde pilot van DSW in Schiedam: DSW heeft een brief gestuurd aan de ouders van kinderen die de tandarts niet bezochten om hen te informeren dat het bezoek aan de tandarts kosteloos is.
 - o DSW heeft in 2018 een tandartspraktijk die gespecialiseerd is in de behandeling van (angstige) kinderen financieel ondersteund, zodat ouders en kinderen geïnformeerd konden worden over het bestaan van deze extra dienstverlening.
- **Zilveren Kruis**
 - o Twee jaar geleden heeft Zilveren Kruis samen met de KNMT onderzoek gedaan naar jeugd die geen tandarts bezoekt. Er is destijds een landkaart van Nederland gepresenteerd waarop per postcode te zien was waar de jeugd die geen tandarts bezocht zich concentreerde. Zilveren Kruis was daarbij in de overtuiging dat zij de verzekerden niet gericht mochten aanschrijven, waardoor zij zich genoodzaakt voelden om een alternatieve vorm van publicatie te vinden. Zilveren Kruis heeft toen in de nieuwsbrief aan hun verzekerden geschreven dat tandartsbezoek voor kinderen belangrijk is en dat hier geen kosten aan verbonden zijn (met uitzondering van beugels en kroon- en brugwerk). De klantenservice geeft hier ook algemene informatie over.
 - o Op 18 september 2019 is er een nieuwsbrief uitgegaan naar verzekerden om het tandartsbezoek voor de jeugd nogmaals onder de aandacht te brengen. Zie <https://e.zilverenkruis.nl/5/4/190/4/00eovD33jLmcoS0SwclGu7cxz-tJKklo-rXlscqJAJk>.
 - o Naar nu blijkt is de groep jeugdigen die de tandarts niet bezoekt afgenomen ten opzichte van 2 jaar geleden. Zilveren Kruis zal dit initiatief verder brengen als de nadere duiding van de AP over het aanschrijven van verzekerden op basis van de declaratiedata gereed is.
- **a.s.r. Zorg**
 - o a.s.r. Zorg geeft aan dat mondzorg jeugd op de agenda staat, zeker na de recente berichtgeving. Momenteel voorziet a.s.r. haar verzekerden van informatie over de vergoeding van mondzorg bij jeugdigen via haar websites en in de polisvoorwaarden. A.s.r. bezint zich op nadere actie, bijvoorbeeld via de nieuwsbrief of het aanschrijven van verzekeringsnemers met kinderen.
- **ONVZ**
 - o ONVZ wil haar verzekerden graag gaan informeren dat Mondzorg voor kinderen wel in het Basispakket is opgenomen. Er wordt nog uitgedacht hoe dit het best kan worden aangepakt. Er zijn nu nog geen speciale initiatieven genomen om mondzorg bij de jeugd te stimuleren.
 - o ONVZ informeert op dit moment de verzekerden zodra zij 18 jaar worden dat vanaf dat moment de polis op dit punt verandert: dat mondzorg niet meer in het basispakket is opgenomen.
- **CZ:**
 - o Elk kind dat twee jaar oud wordt krijgt van CZ een doosje thuisgestuurd. Hierin zitten een tandenborstel, tandpasta en een kaartje waarin staat uitgelegd dat tandartsbezoek kosteloos is.

- o CZ publiceerde een artikel in CZ Magazine gezet met een inzet dat tandartsenbezoek voor kinderen kosteloos is. Dit gaat naar 3,5 miljoen verzekerden.
- o Zij postten drie facebook posts met o.a. een poll, extra informatie over tandartsenbezoek. Dit met animaties om anderstaligen ook te bereiken.
- o Op de site van CZ is makkelijk te vinden welke mondzorg voor jeugd tot 18 jaar verzekerde zorg is en ook dat deze zorg kosteloos, zonder eigen bijdrage en zonder eigen risico is.
- o CZ biedt praktijken een overeenkomst voor de preventiemethode Gewoon Gaaf. CZ heeft +/- 110 praktijken gecontracteerd die volgens de Gewoon Gaaf methode werken bij jeugd waarbij de nadruk ligt op geïndividualiseerde preventieve zorg.
- o CZ biedt een overeenkomst voor het Angstreductietraject. Zij hebben gespecialiseerde zorgverleners (angsttandartsen, tandarts-pedodontologen, angstteams) gecontracteerd voor een integraal angstreductietraject voor begeleiding van extreem angstige kinderen naar reguliere behandelbaarheid
- **Zorg en Zekerheid**
 - o Zorg en Zekerheid heeft het project «ZZuinig op je tanden» Een project waarbij al verzekerden die zes jaar worden een tandendoosje voor de melkelementen, een flyer met het verhaal van Sophie heeft een wiebeltand en het advies aan de ouders om naar de tandarts te blijven gaan.
 - o Daarnaast hebben ze in diverse gemeenten goede contacten en komt er in Leiden een actie om ouders van tweejarigen aan te sporen om naar de tandarts te gaan.
- **VGZ**
 - o VGZ heeft contracten met instellingen voor Jeugdtandverzorging (JTV) en meerdere tandartspraktijken voor pedodontologie.
 - o Daarnaast heeft VGZ ook contracten met praktijken voor angstreductie trajecten bij extreem angstige kinderen.
- **Menzis**
 - o Menzis stuurt verzekerden zes maanden na het krijgen van een baby een brief met tandenborstel en begeleidende folder, waarin het belang van goede mondzorg en tijdig tandartsbezoek staat uitgelegd.
 - o Menzis stuurt verzekerden waarvan het kind 9 jaar oud wordt een brief waarin zij verzekerden informeert over de vergoedingen van orthodontie. Hierin wordt ook vermeld dat de meeste tandartskosten voor het kind vergoed worden uit de basisverzekering. Deze brief wordt opnieuw gestuurd wanneer het kind 10 jaar oud wordt.
 - o Om verzekerden die momenteel niet naar de tandarts te gaan te kunnen bereiken, is Menzis in afwachting van nadere duiding van de AP over het aanschrijven van verzekerden op basis van de declaratiedata. Zodra dit bekend is zal Menzis hierop verdere actie ondernemen.
 - o Menzis neemt het onderwerp mondzorg jeugd mee in haar regiobeleid en samenwerking met gemeenten. Hierbij zal specifieke aandacht zijn voor de doelgroep die niet met een brief bereikt kan worden.